

HPV-vaccinatie aanbevolen ter preventie van cervixkanker

Klinische vraag

Is vaccinatie tegen het humaan papillomavirus (HPV) veilig en effectief als bescherming tegen het ontwikkelen van baarmoederhalskanker?

Context

Persisterende infecties met hoog risico HPV (hrHPV) zijn oorzakelijk verbonden met de ontwikkeling van pre kanker en kanker in de baarmoederhals. De gevaarlijkste subtypes zijn HPV16/18; die zijn samen verantwoordelijk voor meer dan 70% van alle baarmoederhalskankers.

Deze Cochrane review verzamelde gecontroleerde studies die HPV-vaccinatie vergeleken met een placebo (vaccin adjuvans of controlevaccin). Er werd gezocht naar cervicale intra-epitheliale neoplasieën van 2de (CIN2+) en 3de (CIN3+) graad en adenocarcinomen in-situ (AIS). De onderzoekers maakten een onderscheid op basis van de HPV-infectiestatus van de deelnemers voor vaccinatie: hrHPV negatief, HPV16/18 negatief of geen onderscheid op basis van HPV-infectiestatus.

Samenvatting resultaten

Deze review vond 26 studies met in het totaal meer dan 73.000 deelnemers. Tien van deze studies, met een opvolgtijd tussen de 1,3 en 8 jaar, bestudeerden de bescherming tegen CIN/AIS. De opvolgtijd van de studies was te kort om de ontwikkeling van baarmoederhalskanker te onderzoeken. Veiligheid van de vaccins werd in 23 studies onderzocht, over een periode van zes maanden tot zeven jaar. De meeste studies keken naar jonge vrouwen, onder de 26 jaar, en waren op één na allemaal gefinancierd door vaccinproducenten.

1. Resultaten bij vrouwen bij wie de infectiestatus met de gevaarlijkste HPV-stammen negatief was op het moment van vaccinatie

hrHPV negatieve deelnemers:

HPV-vaccinatie verkleint het risico op CIN2+ (per 10.000, placebo: 164 vs vaccinatie: 2, 95% BI* van 0 tot 8, 3 studies, 23.676 deelnemers), CIN3+ (per 10.000, placebo: 70 vs vaccinatie: 0, 95% BI van 0 tot 7, 2 studies, 20.214 deelnemers) en waarschijnlijk ook AIS (per 10.000, placebo: 9 vs vaccinatie: 0, 95% BI van 0 tot 7, 2 studies, 20.214 deelnemers), geassocieerd met HPV 16/18.

HPV16/18 negatieve deelnemers:

HPV-vaccinatie verkleint het risico op CIN2+ (per 10.000, placebo: 113 vs vaccinatie: 6, 95% BI van 3 tot 11, 6 studies, 34.478 deelnemers), CIN3+ (per 10.000, placebo: 57 vs vaccinatie: 3, 95% BI van 1 tot 8, 3 studies,

© Beiga Image

HPV-vaccinatie is veilig en werkzaam om het risico op pre kanker in de baarmoederhals te verkleinen, vooral bij adolescente meisjes en vrouwen.

33.199 deelnemers) en waarschijnlijk ook AIS (per 10.000, placebo: 12 vs vaccinatie: 0, 95% BI van 0 tot 8, 2 studies, 17.079 deelnemers), geassocieerd met HPV16/18 in vrouwen jonger dan 26 jaar.

2. Resultaten bij vrouwen bij wie de infectiestatus met de gevaarlijkste HPV-stammen op het moment van vaccinatie al dan niet bekend, negatief of positief was

HPV-vaccinatie verkleint het risico op CIN2+ (per 10.000, placebo: 341 vs vaccinatie: 157, 95% BI van 126 tot 194, 3 studies, 34.852 deelnemers), geassocieerd met HPV16/18 in vrouwen jonger dan 26 jaar, en ook CIN3+ (per 10.000, placebo: 165 vs vaccinatie: 91, 95% BI van 74 tot 127, 2 studies, 34.562 deelnemers) en AIS (per 10.000, placebo: 14 vs vaccinatie: 5, 95% BI van 3 tot 11, 2 studies, 34.562 deelnemers), geassocieerd met HPV16/18.

Het aantal ernstige ongewenste voorvallen (vb. sterfte, miskramen, doodgeboren of misvormde baby's) verschilt niet tussen HPV-vaccinatie en een placebobehandeling (per 10.000, placebo: 669 vs vaccinatie: 656, 95% BI van 616 tot 703, 23 studies, 71.597 deelnemers).

Opmerking

De kwaliteit van bewijs van deze review is voornamelijk hoog, en soms matig (risico op AIS geassocieerd met

HPV16/18 in hrHPV negatieve en HPV16/18 negatieve deelnemers). Dat betekent dat we over het algemeen veel vertrouwen hebben dat deze inschattingen dicht bij de ware effecten liggen. Een reden om ons vertrouwen in bepaalde uitkomsten te verlagen, zijn niet precieze resultaten.

De effecten die in deze review gerapporteerd werden voor vrouwen ouder dan 26 jaar lijken ook positief te zijn, maar zijn minder uitgesproken dan voor vrouwen onder de 26. Deze resultaten werden verder niet besproken in deze samenvatting.

Conclusie

HPV-vaccinatie is veilig en werkzaam om het risico op pre kanker in de baarmoederhals te verkleinen, vooral bij adolescente meisjes en vrouwen.

Implicaties voor de praktijk

HPV-vaccinatie is aan te bevelen bij adolescente meisjes en vrouwen.

Bert Avau, Trudy Bekkering, Patrik Vankrunkelsven

>> Arbyn M, Xu L, Simoens C, Martin-Hirsch PP. Prophylactic vaccination against human papillomaviruses to prevent cervical cancer and its precursors. Cochrane Database Syst Rev. 2018 May 9;5:CD009069.

Raadpleeg de volledige tekst van deze Cochrane reviews via de Cebam Digital Library for Health (www.cebam.be/nl/cdlh or www.cebam.be/fr/cdlh)